

THƯ MỤC

TẠP CHÍ THÔNG TIN KHOA HỌC XÃ HỘI SỐ 11 NĂM 2017

Trung tâm Thông tin Thư viện trân trọng giới thiệu Thư mục Tạp chí Thông tin khoa học xã hội số 11 năm 2017.

1. Mối quan hệ giữa vốn văn hóa và vốn xã hội trong bối cảnh chuyển đổi ở Việt Nam cuối thế kỷ XX, đầu thế kỷ XXI/ Trần Thị An// Tạp chí Thông tin khoa học xã hội .- Số 11/2017 .- Tr. 3 – 12

Tóm tắt: Trong đời sống xã hội Việt Nam, khoảng 10 năm gần đây, trên các phương tiện truyền thông, nổi lên một số vấn đề nhức nhối, như: “xuống cấp về đạo đức, “băng hoại nhân cách”, “tha hóa lối sống”, “văn hóa ứng xử có vấn đề”, “bệnh vô cảm”... Nguyên nhân của tình trạng này được cho là do sự biến đổi văn hóa theo chiều hướng tiêu cực. Các nghiên cứu về văn hóa, xã hội trong hai thập niên qua gần như thống nhất với đánh giá rằng, sự biến đổi văn hóa là căn nguyên gây nên bất ổn xã hội, dựng nên các rào cản cho phát triển. Tuy nhiên, nói “xuống cấp” là so với mốc nào, trong bối cảnh chuyển đổi nào (trước và sau năm 1975? trước và sau năm 1986? trước và sau năm 2000?) thì chưa có một câu trả lời sáng rõ. Bởi, không nhận diện bối cảnh sẽ khó nhận diện được nguyên nhân. Bên cạnh đó, sự tác động của văn hóa xã hội được nói đến như một mặc định, nhưng trên thực tế, sự tác động này hoạt động theo cơ chế nào vẫn chưa được lý giải thấu đáo. Để góp phần cắt nghĩa những vấn đề này, bài viết đặt vấn đề tìm hiểu văn hóa với tư cách là một loại vốn trong xã hội chuyển đổi, từ góc độ tác động giữa vốn văn hóa và vốn xã hội nhằm hướng tới việc tìm hiểu căn nguyên và giải pháp.

Từ khóa: Vốn; Vốn văn hóa; Vốn xã hội; Bối cảnh chuyển đổi

2. Về hiệu quả tái cấu trúc doanh nghiệp nhà nước ở Việt Nam hiện nay/ Trương Tuấn Anh// Tạp chí Thông tin khoa học xã hội .- Số 11/2017 .- Tr. 13 – 21

Tóm tắt: Tái cấu trúc doanh nghiệp nhà nước (DNNN) là một trong những nội dung trọng tâm của quá trình tái cơ cấu nền kinh tế Việt Nam trong thời gian gần đây và được khởi động bằng Nghị quyết của Hội nghị Ban chấp hành Trung ương lần thứ tư (khóa XI) năm 2011 và Đề án 929 của Chính phủ năm 2012. Sau hơn 5 năm thực hiện, quá trình tái cấu trúc DNNN đã đạt được những kết quả đáng ghi nhận song vẫn còn nhiều hạn chế, bất cập. Để quá trình tái cấu trúc DNNN đạt kết quả như mong muốn, cần có những đánh giá khách quan về tình hình thực hiện và nhìn nhận các vấn đề còn tồn tại, trong đó, đánh giá hiệu quả thực tiễn hoạt động của các DNNN sau khi được tái cấu trúc là hết sức cần thiết. Bài viết đánh giá về hiệu quả quá trình tái cấu trúc DNNN ở Việt Nam trong hơn 5

năm qua với các tiêu chí quan trọng liên quan đến hiệu quả hoạt động của DNNN và tỷ trọng đóng góp của các doanh nghiệp đối với sự tăng trưởng kinh tế của đất nước.

Từ khóa: Doanh nghiệp nhà nước; Tái cấu trúc; Tái cơ cấu kinh tế

3. Một số chiều cạnh biến đổi xã hội trong bối cảnh cách mạng công nghiệp lần thứ tư/ Nguyễn Hoài Sơn, Lê Quang Ngọc, Nguyễn Quang Tuấn// Tạp chí Thông tin khoa học xã hội .- Số 11/2017 .- Tr. 22 – 29

Tóm tắt: Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư (cách mạng 4.0) đã và đang làm thay đổi cách thức con người sống, làm việc và tương tác. Những biến đổi mạnh mẽ nhất diễn ra trong lĩnh vực việc làm, từ đó lan rộng ra các lĩnh vực khác của đời sống. Cho đến nay, các phân tích về cách mạng 4.0 chủ yếu tập trung vào sự thay đổi công nghệ và các tác động kinh tế, trong khi các chiều cạnh xã hội chưa được quan tâm nghiên cứu thích đáng. Bài viết phân tích một số chiều cạnh biến đổi xã hội trong kỷ nguyên 4.0 như việc làm, bất bình đẳng, giá hóa dân số và mạng lưới xã hội.

Từ khóa: Cách mạng công nghiệp; Cách mạng 4.0; Xã hội học; Biến đổi xã hội

4. Phản ứng chính sách của Úc trước sự trỗi dậy của Trung Quốc/ Lê Lêna// Tạp chí Thông tin khoa học xã hội .- Số 11/2017 .- Tr. 30 – 38

Tóm tắt: Những thay đổi trong cục diện an ninh – chính trị khu vực châu Á – Thái Bình Dương khiến chính sách đối ngoại của các quốc gia trong khu vực, trong đó có Úc, có nhiều thay đổi. Mối quan hệ về kinh tế và thương mại ngày càng được tăng cường của nước này với Trung Quốc khiến một kịch bản về việc Úc chuyển hướng chính sách sang phù Trung không phải là không có cơ sở. Bài viết tập trung tìm hiểu quan điểm của Úc liên quan tới sự trỗi dậy của Trung Quốc, đồng thời dựa trên một số lý thuyết quan hệ quốc tế cùng thực tế phản ứng của Úc, chỉ ra chính sách mà Úc đang theo đuổi trong bối cảnh phụ thuộc về kinh tế với Trung Quốc. Theo đó, tác giả cho rằng, Úc không phải đang nỗ lực để thoát khỏi cái bóng đồng minh Mỹ, cố gắng thân với Trung Quốc, mà đang thực hiện một chiến lược phòng bị nước đôi thực dụng và khôn khéo nhằm có được lợi ích lớn nhất trong bối cảnh phức tạp hiện nay.

Từ khóa: Chính sách đối ngoại của Úc; Sự trỗi dậy của Trung Quốc; Chính sách phòng ngừa rủi ro; Châu Á – Thái Bình Dương

5. Hệ quả kinh tế của cuộc khủng hoảng di cư đối với nước Đức/ Lại Thị Thanh Bình// Tạp chí Thông tin khoa học xã hội .- Số 11/2017 .- Tr. 39 – 45

Tóm tắt: Sau hai năm kể từ khi cuộc khủng hoảng di cư bùng phát đến nay, vẫn còn nhiều tranh cãi xung quanh những ảnh hưởng kinh tế của nó đối với các nước châu Âu. Nhiều người lo ngại việc các quốc gia phải bỏ ra một khoản chi phí khổng lồ để giải quyết khủng hoảng có thể làm suy yếu nền kinh tế, xói mòn hệ thống an sinh và phúc lợi

xã hội. Bài viết sẽ phân tích một số hệ quả kinh tế của cuộc khủng hoảng di cư đối với nước Đức – quốc gia chịu nhiều ảnh hưởng nhất từ cuộc khủng hoảng này, trên hai khía cạnh là chi tiêu công và thị trường lao động. Qua đó cho thấy, những tác động tiêu cực trong ngắn hạn lên kinh tế vĩ mô là có nhưng không đáng kể, còn xét về trung và dài hạn, nếu có chính sách quản lý tốt, nó sẽ mang lại nhiều hệ quả tích cực hơn cho nền kinh tế và cho người dân Đức.

Từ khóa: Khủng hoảng di cư; Kinh tế; Đức

6. Phòng chống tham nhũng có yếu tố nước ngoài: Đạo luật của Hoa Kỳ và một số gợi ý cho Việt Nam/ Nguyễn Văn Thịnh, Nguyễn Thị Bích Hạnh// Tạp chí Thông tin khoa học xã hội .- Số 11/2017 .- Tr. 46 – 51

Tóm tắt: Quá trình đổi mới và hội nhập quốc tế của Việt Nam trong những năm qua đã và đang thúc đẩy mạnh mẽ sự phát triển của đất nước. Tuy nhiên, quá trình đó cũng tạo ra môi trường, điều kiện thuận lợi cho những loại tội phạm mới phát sinh, phát triển trong đó có tội phạm tham nhũng có yếu tố nước ngoài. Trong điều kiện các quy định pháp lý liên quan đến loại tội phạm này ở Việt Nam đang còn nhiều kẽ hở như hiện nay, việc phát hiện, đấu tranh, xử lý tội phạm tham nhũng có yếu tố nước ngoài đang gặp không ít khó khăn. Do vậy, việc xây dựng, hoàn thiện các chế tài làm cơ sở để ngăn ngừa, xử lý tội phạm tham nhũng có yếu tố nước ngoài là yêu cầu bức thiết đối với Việt Nam. Bài viết khái quát những nội dung chủ yếu của Luật Chống tham nhũng nước ngoài của Hoa Kỳ và từ đó rút ra một số bài học kinh nghiệm gợi mở cho Việt Nam.

Từ khóa: Hoa Kỳ; Việt Nam; Tham nhũng; Yếu tố nước ngoài

7. Sắc thái văn hóa Nhật Bản qua tiểu thuyết *Cố đô* của Yasunari Kawabata/ Lê Thị Kim Oanh, Bùi Nguyên Hãn// Tạp chí Thông tin khoa học xã hội .- Số 11/2017 .- Tr. 52 – 57

Tóm tắt: Yasunari Kawabata (1899-1972) là một trong những tên tuổi kiệt xuất của nền văn học Nhật Bản hiện đại. Cùng với hai tác phẩm “Xứ tuyết” (1947) và “Ngoài cánh hạc” (1951), tiểu thuyết “Cố đô” (1961) là tác phẩm thứ ba mà Ủy ban trao giải Nobel đã nhắc đến khi quyết định trao Giải Nobel văn học cho ông năm 1968. Bài viết tìm hiểu những sắc thái văn hóa Nhật Bản được thể hiện rõ nét trong tác phẩm này trên các phương diện ngôn ngữ, biểu tượng, lễ hội, trang phục, từ đó, làm rõ mối quan hệ mật thiết giữa ngôn ngữ và văn hóa mà tác giả đã sử dụng để bày tỏ ước muốn gìn giữ những nét đẹp văn hóa truyền thống Nhật Bản khi đứng trước những tư tưởng và văn hóa Tây phương ở thế kỷ XX.

Từ khóa: Yasunari Kawabata; Tiểu thuyết Cố đô; Văn hóa Nhật Bản; Văn hóa truyền thống

Trung tâm Thông tin Thư viện